

MAGASIN FRA DEN NORSKE KIRKE I INDRE ØSTFOLD

Kime

NR 1/2021, 2. ÅRGANG

Fullt opp på utekontoret

Fastetid

Hva er egentlig fastetiden?
Hva kan vi faste fra da?

Forandre. For andre

I mars er det tid for
Konfirmanthenes fasteaksjon igjen.

Tender loving care

Også gamle kirkebygg trenger litt
oppfriskning i blant.

Fortsatt til stede

Pandemien har, naturlig nok, også rammet kirken. Det har gitt nye muligheter.

Aktivitetene som vanligvis preger kirken lokalt har i stor grad stoppet opp eller blitt bremsset veldig ned. Noen få viktige og sentrale seremonier, som begravelser, har fått foregå, med veldig strenge restriksjoner. Det har gjort at kirken, og ikke minst de ansatte i kirken i Indre Østfold, har måttet tenke nytt. Noe man også har gjort. Kirken i Indre Østfold har gjennom hele pandemien vært blant de ledende i landet når det gjelder å nå ut digitalt. Det har man høstet både velfortjent ros og oppmerksomhet for.

Selv om det er lett å tenke på kirkebygg, prestekjoler og kirkebenker når man tenker på kirken, så er den først og fremst folkene, både de som jobber der og ikke minst dere som søker til kirken, menigheten. Og tall og statistikk siden pandemiens utbrudd viser at folk absolutt har fortsatt å søke til kirken. Ofte i større grad enn hva som ville vært ved fysiske arrangementer. Digitale gudstjenester, kveldsbønner og annet har en fleksibilitet som gjør at folk er mindre avhengig av tid og sted for å kunne delta eller få det med seg. Kirken har ikke sluttet å eksistere i tidligere kriser, ei heller i denne.

Vi i Indre Østfold er så heldige at vi er velsignet med både kreative og initiativrike medarbeidere, som ikke bare hiver seg rundt og prøver ut nye muligheter digitalt, men som også har klart å takle stadige endringer og regler de må forholde seg til når det gjelder fysiske samlinger. Julegudstjenestene er et godt eksempel. De ble enten gjennomført med påmelding og uten felles salmesang eller på en lokal fotballbane. Nå under den siste nedstengningen har normale gudstjenester igjen vært utelukket, men digitalt har de fortsatt. Den felleskirkelige gudstjenesten fra Hærland kirke har fått over 2.000 visninger på Facebook. De ukentlige kveldsbønnene har opp til 8-900 visninger. Kirken når ut. Man har dessuten klart å opprettholde et fysisk tilbud til de som ønsker det. Gjennom åpne kirker har man koronasikkert kunnet motta både nattverd og forbønn, eller tenne et lys i lysgloben. I starten på pandemien ble mottoet «alt blir bra» spredt over hele kloden. Nå, nesten et år etterpå, er det mange som kritisk påpeker at det ikke stemmer. Alt blir ikke nødvendigvis bra, hevder de. Det kan nok stemme om man leser uttrykket på vrangest mulig måte. Men «alt blir bra» betyr ikke nødvendigvis alt blir som før. Det har sjeldent vært tilfelle gjennom historien. I mellomtiden skal vi få ha en tro på at alt faktisk blir bra, både som kirke og ellers. Og så kan vi være takknemlige for å ha en kirke og medarbeidere som faktisk er der for oss.

Helge S. Mathisen

Helge S. Mathisen, redaktør for Kime
Kontakt: kime@iokf.no

«Alt blir ikke nødvendigvis som før. Men vi skal få ha tro på at det blir bra.»

INNHold

Kirketjenernes hverdag	4
Bli med på låtskriverskolen	8
Derimellom kommer fastetiden	10
Dåp i lunsjen	12
Kom til kirken i påsken	14
Utsikt til Mjøsa	15
Livets gang	16
Kirkens Nødhjelps fasteaksjon	18
Frivillig: Slgrun Ryan Degnes	20
Nytt fra kirkelig fellesråd	20
Fikser fasaden	21
Skrapte fram gammel skatt	22
Oppfrisket våpenhuset	23
Bønnekrukka	23

Forsidefoto:
Leif Ingvald Skaug

Ros? Ideer? Ris?
Kontakt Kime-redaksjonen:
kime@iokf.no

Lyden av Kime

Kjenner du noen som synes Kime er vanskelig å lese? KABB (Kristent arbeid blant blinde og svaksynte) bidrar til at Kime er universelt utformet og kommer i en gratis lydutgave.

Kontakt: kabb@kabb.no
Tlf: 69 81 69 81

12

Snekker Cato jobbet på Trømborg kirke, og det resulterte i en lunsjdåp.

10

Boller og fastelavnsris. Men hva er fasten?

4

Toril Aas gikk inn i en åpen kirke etter terroraksjonen 22. juli. Siden den gang har kirka vært viktig for henne. Nå jobber hun som kirketjener i Trøgstad.

Utgiver: Indre Østfold kirkelige fellesråd
Redaktør: Helge Mathisen
Ansvarlig utgiver: Bjørn Brustugun, kirkeverge i Indre Østfold
Redaksjonen: Helge Mathisen, Sigbjørn P. Kiserud, Irene Smidt Brustad, Bjørn Solberg, Solfrid Leinebø Seljås, Åshild Moen Arnesen.

Layout: Åshild Moen Arnesen
Design: Dalsgren designbyrå
Trykk: Allprofil
Opplag: 20.092
Papir: 120g Edixion og omslag 170g Edixion. Kime er Svanemerket.
Annonsealg: Gunnlaug Brenne
Tlf.: 958 40 589
E- post: gunnlaug.brenne@iokf.no

Indre Østfold kirkelige fellesråd
 Kirkegata 31, 1814 Askim
Sentralbord: 69 68 14 40
E-post: kime@iokf.no
 postmottak@iokf.no

Svanemerket trykk

DEN NORSKE KIRKE

GODT KLEDD: Arbeidsdagen for kirkegårdsarbeiderne Bjørn Frogner og Toril Aas er variert. - Man må bare kle seg godt når det er kaldt. Vi er jo heldige som får jobbe så masse ute, sier Bjørn.

«Mange er litt ensomme.
Man ser det fort på folk når det
er fint å få snakka litt»

Bjørn Frogner

Fra jord er vi kommet - i jord graver de

For oss alle er kirkegården en bit av livet.
For Bjørn Frogner og Toril Aas er den også arbeidshverdagen.

Tekst: Sigbjørn P. Kiserud

Foto: Leif Ingvald Skaug

Du kommer ikke unna kirkegården her i livet. Alle som lever skal en eller annen gang dø, og vi kjenner alle noen som er «stedt til hvile» på en kirkegård.

- Jeg møter masse mennesker. Det er mange flere mennesker på en kirkegård enn man skulle tro. Og flere av dem trenger noen å snakke litt med, sier Bjørn Frogner.

Bonden og altmuligmannen har de siste 21 årene hatt sitt virke på kirkegårdene i Trøgstad. Rundt år 2000 ble det lave melkepriser, og han begynte å se seg om etter noe nytt. Det var ledig stilling som

kirkegårdsarbeider, og resten er historie.

Nå sitter han inne i en redskapsbod utenfor Båstad kirke. På veggen henger det en liten panelovn som gir tiltrengt varme. Utenfor er det 16 kuldegrader. Det merkes.

Litt lavere puls i kirka

- *Hva betyr det å jobbe for kirka?*

Han tenker seg litt om.

- Kirka er en fin arbeidsplass, sier han.

Inn i rommet kommer kollegaen Toril Aas som akkurat er ferdig med å bistå under en begravelse.

- Og der kan du ta over, Toril. Hva tenker

LIVETS FASER: Kirkegårdsarbeiderne må gjøre klart til en begravelse, og også ordne etterpå. – Man kommer tett på folk i alle livets faser, både lykkelige og sårbare situasjoner, sier Toril Aas.

«Jeg er så glad i kirkerommet, det er estetisk fint, rolig og godt»

Toril Aas

du om å jobbe for kirka, spør han og ler.

Toril begynner å svare før hun har lukket døra.

– Det betyr mye for meg. Kirka er noe annet enn vanlig hverdag. Det er litt lavere puls enn resten av samfunnet. Jeg er så glad i kirkerommet, det er estetisk fint, rolig og godt. Man får tid til å tenke litt og kjenne roen, sier hun mens hun setter seg ned i pinnestolen med stoff og armlener.

– Også kommer man tett på folk i alle livets faser, både lykkelige og sårbare situasjoner. Spesielt du, Bjørn, møter jo folk når de er i en vanskelig situasjon, og du viser dem gravsteder og sånt. Du er jo egentlig litt sjelesørger, sier hun.

Bjørn nikker.

– Mange er litt ensomme. Man ser det fort på folk når det er fint å få snakke litt, sier han.

Toril har tidligere jobbet i blomsterbutikk og vært hjemme med

barna. Hun har jobbet litt i kirka som kirketjener, men begynte i fjor høst å jobbe også ute på kirkegården. For henne ble kirka ekstra viktig 23. juli 2011 – dagen etter terrorangrepene i regjeringskvartalet og på Utøya.

– Jeg var på kirkegården fordi moren min hadde gått bort rett før. Akkurat da var det åpen kirke og jeg tenkte at nå må jeg gå inn og «lande tankene litt». Det ble et vendepunkt. Kirka ble plutselig viktig for meg. Det var så innmari godt å kunne gå inn og sette seg der. Det kjentes trygt. Kirkerommet betyr mye for meg. Jeg har alltid hatt en fascinasjon for det.

Gjør det skikkelig

I hverdagen merkes det at Toril er opptatt av at det skal være pent i kirka.

– Hun er kjent for at det er skikkelig, skyter Bjørn inn.

– Det betyr mye for meg at det skal

TÅLMODIG LÆRER: - Bjørn er en tålmodig lærer, og ler ikke av meg når jeg gjør feil, sier Toril Aas om kollega Bjørn Frogner.

være litt estetisk fint. Vi har jo begrensa midler, så jeg er ofte ute i naturen for å lete etter noe som kan brukes i kirka, sier hun.

Må kle seg godt

Nå jobber Toril også en del ute sammen med Bjørn, og får god opplæring. Overgangen til tilværelsen ute har gått bra. På en papp-plate på gulvet står det skrevet med rød tusj «Toril sin». Det er underlaget Toril skal stå på når ho tar på yttertøyet.

- Bjørn står jo bare rett på betongen med sokkene sine. Jeg synes det var litt røft, så da har Bjørn laga denne til meg, sier hun og ler.

- Han er tålmodig og ler ikke av meg når jeg gjør feil.

Så bærer det ut for å grave i kulda. Når noen skal gravlegges i kulda må de to kirkegårdsarbeiderne legge på et apparat som tiner bakken i et par dager, før de kan begynne å grave. Heldigvis

«Forrige uke fikk jeg med meg både soloppgang og solnedgang på samme arbeidsdag. Og tenkte: Tenk, dette er jobben min.»

Toril Aas

er det ikke bare kaldt, men strålende sol også i dag.

- Man må bare kle seg godt når det er kaldt. Vi er jo heldige som får jobbe så masse ute, sier Bjørn.

Toril smiler når solstrålene treffer ansiktet.

- Forrige uke fikk jeg med meg både soloppgang og solnedgang på samme arbeidsdag. Og tenkte: Tenk, dette er jobben min. Det er frihet og det er deilig.

Og det er pent! ■

482 792

innbyggere i Borg bispedømme, som Indre Østfold er en del av, er medlemmer av Den norske kirke (SSB)

9 283

av innbyggerne i Indre Østfold er under 18 år.

HOBØL OG TOMTER

Nye prosesjonslys

Hobøl og Tomter menighetsråd har i koronatiden gått til innkjøp av prosesjonslys til Tomter og Hobøl kirke. Dette har vært et supplement og gitt et visuelt løft, spesielt når det noen ganger har vært vanskelig å få til fellessang. Vi ser frem til at dette kan tas mere i bruk etter hvert som det blir mer åpning for gudstjenester igjen. Bildet er fra Tomter kirke. ■

MUSIKKANDAKT: Øverst: Natalia Brodin, Einar Bjorvand og Øystein E. Torp.

ASKIM

Toner og ord i den stille uke

Langfredag 2. april er det musikkandakt kl 19.00 i Askim kapell. Velkommen til å høre solosang, musikk, allsang og bibeltekster. Medvirkende er Natalia Brodin (sopran), Øystein E. Torp (fiolin), Einar Bjorvand (opplesning), forsangere og kantor Gunn Randi Leite. Velkommen! ■

EIDSBERG

Lær å skrive låter av de beste

Hva har Trygve Skaug, Christian Ingebrigtsen og Lewi Bergrud til felles? Jo, de skal være lærere på Eidsbergkirkenes låtskriverskole 2021 for 16-22-åringene!

Vi har fått med oss tre av Norges aller beste låtskrivere til å skape magi i Eidsberg og Indre Østfold! Målet er å skape sanger som fyller en hel konsert, framført av våre egne låtskrivere lørdag 17. april i Hærland kirke med fullt band. Organist Leif Ingvald Skaug følger opp alle som melder seg på og sørger for at vi kommer trygt i havn til konserten.

De første tre samlingene med gjestelærere starter kl. 16.00 i Mysen Menighetshus Betania, og vi starter med mat. Deretter blir det undervisning, inspirasjon og låtskriving fram til kl. 19.30.

Mellom februar og april vil det arrangeres flere samlinger hvor vi jobber med stoffet, og til slutt står klar med noen gode knipper med låter vi har laga selv. Er du interessert i å henge deg på eller kanskje komme på avslutningskonserten?

Vi har plass til 20 deltakere i alderen 16-22 år, og dette er helt gratis å være med på. Må du spille instrument eller kunne synge for å være med? Nei. Men om du melder deg på forventer vi at du blir med på hele reisen! Det er fortsatt noen ledige plasser og vi vil åpne opp for deltakere som også bor utenfor Eidsberg.

Send epost til Leif Ingvald på leif.ingvald.skaug@iokf.no og meld deg på, eller ring 470 21 200 om du har spørsmål. ■

LÅSER OPP: «Åpen kirke» betyr at det er mulig å komme inn i kirken for å for eksempel tenne et lys eller bare være i stillhet.

TRØGSTAD OG BÅSTAD

Velkommen inn kirkedøra

I Trøgstad og Båstad har vi i mange år hatt god erfaring med «Åpen kirke» i perioder av året. Det har vært for eksempel i sommerferien og i adventstiden, hvor vi har hatt åpent, noen timer på dagtid eller en kveld i uka i begge kirkene. Det har vi også hatt i coronatiden med godt smittevern og med fokus på antall mennesker som er inne om gangen.

«Åpen kirke» betyr at det er mulig å komme inn i kirken, for å tenne et lys og sitte ned og bare være i stillhet i kirkerommet. Noen ganger spiller vi av sakral musikk som vi kan ha i bakgrunnen, eller vi er så heldig å ha levende musikk deler av «Åpen kirke»-tiden.

Vi ser at «Åpen kirke» er det vi raskest kan få til hver gang samfunnet åpner opp igjen etter en sosial nedstengning. Vi ser at coronatiltakene dessverre vil vedvare lenger enn noen av oss hadde trodd, og satser derfor på mer «Åpen kirke» i de periodene som det er mulig. Kirkene står der, og det er bare å låse opp og sette på varmen. Kirkeverter er tilstede ved «Åpen kirke»-tilbudet. Om du ønsker det, så er de også tilgjengelige for en prat.

Vi setter opp oppslag ved kirkene om tilbudet til enhver tid. Du kan også følge med på nettsiden: kirken.no/indreostfold, eller følge oss på facebook: Trøgstad og Båstad menighet.

Arrangør: Den norske kirke i Trøgstad og Båstad. ■

Foto: Trude Skjeltorp

Min kirke: Hovin

Navn: Trond Egil Huseby
Alder: 72 år
Fra: Opprinnelig fra Oslo, har bodd i Spydeberg siden 1978
Yrke: Tidligere bonde og lektor, nå pensjonist

Hvordan vil du beskrive Hovin kirke?

Hovin kirke er den eldste kirken i Spydeberg. De to andre har dessverre blitt rammet av brann etter lynnedslag. I den formen den har nå var den 300 år gammel i fjor, men vi sliter med å få feiret det på grunn av koronapandemien. Kirken skulle egentlig restaureres rundt 1715, men tømmeret til restaureringen ble stjålet av Karl den 12. Han kom den gamle kongeveien og skulle tilbake til Sverige etter et mislykket angrep på Christiania. Da han kom til Glomma så han alt tømmeret som lå klart for oppussing. Han tok tømmeret og lagde flåter for å krysse Glomma tilbake til Sverige. Hovin kirke har vært en kultplass siden førkristen tid. Den har vært omtrent like lenge katolsk som Luthersk, om lag 500 år av hvert slag. Den ble opprinnelig viet til St. Michael i katolsk tid. Det har sognepresten Bård Haugstvedt tatt opp igjen nå, ved å feire mikkelsmesse på høsten hvert år. Den ligger veldig fint til på et høydedrag, og alt er veldig pent der. Ved kirken ligger også Mariakilden, som er viktig for den katolske menigheten i Askim.

Hvilket forhold har du til Hovin kirke?

Den har betydd mye for meg. Den første ordentlige kontakten jeg hadde med Hovin var at jeg giftet meg der i 1975. Siden har alle viktige familiebegivenheter vært i Hovin, etter hvert med både barn og barnebarn. Det er et sted vi kommer i sorg og glede. Jeg har mista kona mi og er ofte og tenner lys på kirkegården. Før pandemien prøvde jeg å komme på den månedlige gudstjenesten. Den betyr mye for meg. Det handler om en blanding av det religiøse, roen i kirken og stedet som ligger så vakkert til.

Sigbjørn P. Kiserud

"... Derimellom kommer faste..."

"Nå er det jul igjen, nå er det jul igjen, og jula varer helt til påske! Men det er ikke sant, nei det er ikke sant, for derimellom kommer faste," lyder en barnesang. Men hva er egentlig fasten?

Tekst: Solfrid Leinebø Seljås

Foto: Åshild Moen Arnesen

Har du noen ganger feiret fastelaven, karneval eller Mardi Gras? Da har du feiret inngangen til den kristne fastetiden, selv om du kanskje ikke har vært klar over det. Hva er egentlig faste? Er det snarveien til sommerkroppen? En «spareperiode» før påskeferien, eller kanskje en mulighet til å øve seg på grenseløs nestekjærlighet?

Ordet «Fastelaven» stammer fra det nedertyske uttrykket «fastelabend» som betyr «kvelden før fasten», det vil si de siste tre dagene før fastetiden som også kan beskrives med disse navnene: blåmandag, feitetirsdag og askeonsdag.

Shoppestopp

Når de gule posene med påskegodt dukker opp i norske butikkhyller, forbereder storparten av kristne over hele verden seg til å faste i førti dager og bruker mer tid til bønn enn ellers, særlig ortodokse og katolske kristne.

Dette gjør de til minne om Jesus som gikk omkring i ødemarken i førti dager uten å spise, mens djevelen prøvde å friste han. Dette kan du selv lese om ved å slå opp i Bibelen på Lukas evangelium kapittel 4. Mange kutter ut kjøtt helt eller delvis seks dager i uken, for søndagene er ikke fastedager i den kristne fastetiden. Andre velger å legge bort mobilen, eller innfører «shoppestopp». Noen velger å bruke mindre tid framfor en dataskjerm for å få mer tid til å fokusere på Bibelens varige verdier, og hva det fører til av konsekvenser for meg som lever i dag.

Hjelp andre

Det er ikke bare kristne som faster. Mange forbinder kanskje faste i dag med den muslimske fastemåneden Ramadan, hvor mange muslimer unngår helt å spise og drikke fra soloppgang til solnedgang. Ramadan er også en tid der mange fokuserer litt ekstra på å være et godt menneske,

og i forbindelse med id-feiringen i slutten av måneden gir man mat og gaver til familie, venner og fremmede som trenger en hjelpende hånd. Det siste er et sterkt motiv for den kristne fasten også, ikke bare på slutten av fasten, men gjennom hele fastetiden.

Den kristne fastetiden strekker seg over 40 dager i kirkeåret, fra Askeonsdag til og med påskeaften — minus søndagene. I år var Askeonsdag den 17. februar. I tillegg regnes Fastelavenssøndag, med til fastetiden. I år var Fastelaven søndag 14. februar.

Kanskje hadde det vært enklere for oss om den kristne fastetiden hadde mer påbud om å gjøre noe spesielt, eller om at alle måtte avstå fra mat? Da hadde det blitt mer konkret og håndfast. Hvorfor er det slik at det virker som at mange i dag i Norge ikke helt vet hva som ligger i den kristne fasten?

Kan vi finne svaret på det siste spørsmålet i det som Bibelen selv skriver om fasten? I Jesu undervisning kan vi finne et svar. Han er referert i Matteus evangelium kapittel 6 på denne måten: «Men når du ber, skal du gå inn i rommet ditt og lukke døren og be til din Far som er i det skjulte. Og din Far, som ser i det skjulte, skal lønne deg».

Avstår fra kjøtt

Mange kristne har lært eller har selv trukket den slutningen utfra Bibelen, at om de faster, så er det ikke noe de skal snakke om. De mener at om de faster skal det være mellom Gud og dem. Fasten skal holdes skjult for andre enn Gud.

Jeg kjenner mennesker som faster fra kjøtt i hele fasteperioden, og også avstår fra mat i deler av fasteperioden, men de vil ikke bli intervjuet om det. De henviser gjerne til Matteus 6 og andre lignende bibelvers.

Hva står det ellers i Bibelen om fasten? Om vi leser i Jesaja, som levde ca år 700 f.kr., så ser vi noe av utviklingen etter Moseloven og det rabbinerne og deres skrifter påla folket på den tiden. Fasten var tilsynelatende bare blitt noe utvendig, ikke noe som hadde følger for livene og hjertene til folk. Mange kledde seg i sekk og aske, men det fikk ingen konsekvens for hvordan israelfolket levde livet sitt.

Profeten Jesaja fikk i oppgave av Gud å gå og si noe om det til folket. Vi kan se på noen vers i Jesaja kap 58, vers 5-8:

Er dette den fasten jeg har valgt, en dag da mennesket plager seg selv,

bøyer hodet som et siv og legger seg i sekk og aske?

Kaller du dette for faste og en dag etter Herrens vilje?

Nei, dette er fasten jeg har valgt, sier Gud: å løse urettferdige lenker,

sprengte båndene i åket, sette undertrykte fri

og bryte hvert åk i stykker, å dele ditt brød med sultne og la hjelpeløse og hjemløse komme i hus.

Du skal se til den nakne og kle ham, du skal ikke snu ryggen til dine egne.

Da skal lyset bryte fram for deg som morgenrøden, brått skal helbredelsen komme.

Din rettferd skal gå foran deg og Herrens herlighet følge etter deg.

Her gir profeten Jesaja oss et godt eksempel på å gjøre tro om til handling. I stedet for å bare sende våre tanker og bønner til de som trenger hjelp, så utfordres vi til aktivt å bidra med våre penger, hender og føtter.

Vende seg inn og ut

Den kristne fastetiden handler både om å vende seg inn og ut på samme tid. Faste minner oss om å vende oss innover til vårt eget indre for å konsentrere oss om forholdet mellom oss og Gud. Samtidig minner faste oss om å vende oss utover til andre mennesker, for om mulig å være med å gjøre en forskjell for andre.

Den kristne fastetiden er en forberedelse til påskehøytiden hvor vi hvert år lever oss inn i Jesu siste dramatiske uke i Jerusalem, før han døde på korset og oppsto igjen. Gudstjenestene dag for dag i påskeuka får fram dramaturgien i påskefortellingen, samtidig som at de utfordrer de fremmøtte til å reflektere over hva disse bibeltekstene betyr for oss som lever i dag.

Lykke til med resten av fastetiden, og hjertelig velkommen til gudstjenester i en kirke nær deg, både før, under og etter påskehøytiden! ■

1. Hva betyr fastetiden for deg?

2. FASTER DU FRA NOE?

3. Hva har du tenkt å bruke fastetiden til i år?

Mona Duserud, Mysen

1. Nå er det en ny periode med lilla, akkurat som advent, og fastetiden er en forberedelsestid til påske. Lilla lys i fastetiden, det er kanskje det viktigste for meg. Det er også flott med Kirkens Nødhjelps fasteaksjon som kommer hvert år. Den aksjonen hjelper meg til å tenke litt utenfor Mysen, at det er noen som trenger økonomisk hjelp, for å klare seg. Det kan jeg være med å støtte, og det synes jeg er fint.

2. Nei, det gjør jeg ikke.

3. I år har jeg funnet fram ei bok av Jostein Ørum: «De som så ham». Det er ei bok med 40 korte tekster om de menneskene som så Jesus den siste uka han levde. Det er 40 dager i fastetiden, og jeg prøver å lese et stykke hver dag, og forbereder meg til påske på den måten.

Elisabeth Key Kristiansen, Askim

1. Jeg er jo oppvokst med den lilla sparebøssa på kjøkkenbordet. Det var en konkret påminner om fastetiden i mitt barndomshjem. Og så baker jeg jo fastelavensboller! Det er tradisjon. Og så tenker jeg på konfirmantenes fasteaksjon. Det er en fin ting.

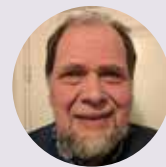
2. Nei, jeg gjør ikke det.

3. Jeg har vel ikke det, men jeg jobber jo i skolen. På jobben min opplever jeg mye fokus på faste når det er Ramadan. Da blir det jo noen samtaler med elevene om det og om hvorfor de faster. Den kristne fasten hører man jo ikke så mye om egentlig, for det er jo ikke slik at man ikke kan spise da. Den kristne fastetiden blir kanskje litt usynlig for mange, slik samfunnet er i dag?

Erik Lo, Trøgstad

1. Det er jo en forberedelsestid til å følge Jesus den siste veien opp til Golgata. Og så er det vel dette med fasteaksjonen som handler om å være med å hjelpe andre. Før når alle brukte kontanter, så hadde vi den lilla fastebøssa på bordet, og vi la noen mynter på den hver dag gjennom fastetiden. Det var konkret og

Fortsetter på neste side ►

spennende for hele familien å tømme den for å se hvor mye det ble i bøssa hvert år. Det ble gitt til Kirkens Nødhjelps fasteaksjon når konfirmantene kom rundt på døra med innsamlingsbøsse. Og så betyr det litt for meg at vi pynter med lillafargen, lilla lys og duker.

2. Jeg faster ikke fra noe spesielt i fastetiden.

3. Nei, dette siste året har vel vært spesielt nok som det er. Vi forholder oss til coronarestriksjonene og «faster både fra folk og reiser». Jeg og kona har levd et enklere liv i koronatiden. Og det er vel det Jesus utfordrer oss til egentlig, å leve enklere og fokusere mer på både Gud og andre mennesker? Vi har fått muligheten til å være mye sammen vi som bor under samme tak, og tenke og leve i dette budskapet. Det har vel vært som en fastetid egentlig. Vi er jo bare to voksne her hjemme nå. Det kan jo være på både godt og vondt, men vi er venner fortsatt. Det kan nok være mer utfordrende for en familie med små barn og kanskje en av de voksne har mistet jobben pga korona. Slike bekymringer har vi sluppet. Derfor kan jeg si at selv om koronatiden er merkelig, så har den også ført til noen gode «fastesamtaler» som muligens kan føre til noe forandring som kanskje også kan være bra for andre. Det vil tiden vise.

Jan Mathisen, Knapstad

1. Fasten tar utgangspunkt i at Jesus gikk for seg selv for å være i bønn. Fastetiden inviterer meg til å bruke tida i bønn. Fasten gir oss på en måte muligheten til å ha fokus bort fra meg selv. Slik at jeg først kan fokusere på Jesus, og gjennom det samtidig oppdage Guds kjærlighet, for å kunne ha fokus på andre mennesker som trenger å bli sett. Jeg har jo arbeidet som diakon i Askim og har hatt ansvaret for den lokale fasteaksjonen i en del år. Jeg synes at jeg har fått mye hjelp i det som ligger i fasteaksjonsmaterialet, at vi som del av en kirke kan ha fokus ut over meg selv. Når jeg tenker på fastetiden, så tenker jeg at kjærlighet er mer enn ord, det er handling.

2. For meg er ikke fasten først og fremst det å avstå fra noe. Har man fokus på å forsake, da tror jeg at jeg fort kan bli opptatt av å være flink.

3. Fastetiden blir ekstra spesiell i coronaåret. Kanskje skulle jeg nå i fastetiden i enda større grad prøve å ta en ekstra telefon til et menneske som kanskje sitter alene? Jeg kommer ofte tilbake til bibelteksten i Jesaja, kapittel 58. Hva kan dette bety i dag? Hvor er disse folkene i min hverdag; Hvem er nakne og sultne i mitt lokalmiljø? En ting er å gi penger til noen i den tredje verden, i krig, eller til flyktninger etc, men fastetiden utfordrer meg til å tenke gjennom igjen på hvordan vi har det i Norge? Hva skal vi gjøre i år, når vi ikke kan møte folk pga Covid-19? Kan vi bruke fastetiden til å få hjelp til å se litt konkret på urettferdigheten, slik at vi gjennom våre liv og valg kan være med på å bidra til rettferdighet i verden? Dersom det kan føre til en forandring i meg og mine handlinger som følge av denne refleksjonen, fører fastetiden noe bra med seg. ■

Døpte Mat

Den som trodde at dåp må foregå på en søndag, må tro om igjen. Her er historien om et møte med snekker'n som resulterte i Trømborgs første lunsjpausedåp.

Tekst: Leif Ingvald Skaug/Ann Kristin Hanssen

Foto: Leif Ingvald Skaug

Jeg bruker ofte sakristiet i Trømborg kirke til samtalerom, og på vei inn ble jeg stående å snakke litt med snekkerne som gjør vedlikehold på kirka, starter Ann Kristin Hanssen, kapellan i Eidsberg. Ann Kristin er glad i gode samtaler og fant fort tonen med de to karene som jobbet med å fikse inngangspartiet til kirka.

- En av dagene jeg stoppet opp for en prat, spurte plutselig en av snekkerne om man må ha dåp på søndag. Familien ønsket egentlig en veldig dempet feiring av dåpen til sønnen Mathias, men trodde de måtte vente til etter korona. Det datt bare ut av meg at det i praksis kan skje i lunsjpausa på jobben, fortsetter Ann Kristin.

Historiens første lunsjdåp?

Cato Ruud Larsen, som snekkeren heter, ville snakke med kona Anne Marthe, og Ann Kristin på sin side lovte å ta det opp med sogneprest i Eidsberg, Magnus Grøvle Vesteraas. Det var ingen tvil. En unik dåp i Trømborg var under planlegging.

Dåpssamtale ble avtalt med

PENTØY: Pentøyet måtte på da Mathias ble døpt i Trømborg kirke 3. desember. Fra venstre: Ulla, Mina, så kommer pappa Cato Ruud Larsen (som holder lille Mathias) og mamma Anne Marthe Sæves og Ada.

Mathias i lunsjpausen

familien, og dato for dåp ble torsdag 3. desember kl 12.15.

Cato fortalte at de skulle smøre snitter, og ha med seg kake, og dette ville de ha med og feire dåpen i «brakka» som stod ute på plassen for arbeidsfolka som jobbet på Trømborg kirke. Men kirketjener Brit Thorstensen og kapellanen fant ut at sakristiet kunne bli mye bedre som festlokaler. Og det ble pyntet vakkert til med

adventsstjerner i vinduene da dette skulle være en lunsjpause litt utenom det vanlige.

Høye snitter i lunsjen

Dagen for dåpen, torsdag 3 desember, kom med vind og snø. Det var hvitt. Det var adventstid.

Til kirken kom foreldre, søsken, oldemor, bestefar og fadderne. Og arbeidskollegene til snekkeren var også

HØYE SNITTER: Familien feiret i dåpssakristiet etterpå.

med. Det var jo i lunsjpausa!

Kirketjener Brit ringte med kirkeklokkene før dåpsgudstjenesten startet.

- Etter ønske fra faren, leste jeg salme nummer 584 i salmeboka. Om den største lykken. Det var en ro, en stillhet i kirken. Denne stille ro som kommer når snøen laver ned. Og inne satt festkleddede mennesker, søsken, foreldre, faddere, oldemor, bestefar og snekkerens arbeidskolleger. Brit hadde tent alle lys på alteret og det skinte i sølvet, det skinte i dåpsfatet og dåpskanna. Det store dåpslyset var tent. Et varmt lys spredte seg i kirkerommet. De andre barna var med på å ta av dåpslua til Mathias, de tørket hodet til Mathias med dåpsservietten og den ene søsteren ble med bort til alteret for å tenne dåpslyset for Mathias, forteller Ann Kristin.

Etter dåpen fungerte organisten, Leif Ingvald, som dåpsfotograf, og deretter ble det fest i dåpssakristiet. Praten fylte kirka, og nydelige, hjemmelagde snitter ble fortært, og fantastisk gode kaker, bakt av foreldrene, satt prikken over i-en på en annerledes og vakker dåp i Trømborg.

Selv om det er koronarestriksjoner, kan man feire store merkedager.

Sånn som dåp. I lunsjpausa.

Har du tenkt at du vil døpe barnet ditt, eller at du selv vil døpes?

Ta kontakt med oss på postmottak@iokf.no, så ordner vi noe som passer deg og din familie. ■

Ps! På side 21 kan du se prosjektet Cato jobbet på som snekker.

Kom til kirken i påske

Påsken er en viktig høytid, vel møtt til gudstjenester og andre arrangementer i kirkene våre!

Palmesøndag 28. mars kl 11.00:

Palmesøndagsgudstjeneste i Mysen kirke, Havnås grendehus, Hobøl kirke, på Skimtefjell (Spydeberg) og Askim kirke.

Skjærtorsdag 1. april

Kl 16.00: Nattverdgdudstjeneste på sykehjemmene Edwin Ruud, Trøgstadheimen og muligens flere sykehjem i området.

Kl 18.00: Skjærtorsdagsgudstjeneste i Trøgstad kirke, Tomter menighetssenter og Askim kirke.

Kl 19.00: Skjærtorsdagsgudstjeneste i Eidsberg kirke og Spydeberg kirke.

Langfredag 2. april

Kl 11.00: Langfredagsgudstjeneste i Eidsberg kirke, Trøgstad kirke, Hobøl kirke, Spydeberg kirke og Askim kirke.

Kl 19.00: Askim kapell: Musikkandakt «Toner og ord i den stille uke».

Påskentatt 3. april

Kl 23.00: Påskentattsgudstjeneste i Trøgstad kirke og Eidsberg kirke.

1. påskedag 4. april

Kl 11.00: Festgdudstjeneste i Eidsberg kirke, Trøgstad kirke, Tomter menighetssenter, Spydeberg kirke og Askim kirke.

Han er oppstanden!

2. påskedag 5. april

Kl 11.00: Påskegdudstjeneste ute i friluft ved Skansehytta.

Kl 19.00: Sangkveld i Mysen kirke med musikk og påskesalmer.

KORS PÅ TORGET: Påsken 2020 var alt nedstengt, men i Mysen ble det satt opp et påskekors på Torget. Det settes opp igjen i år også. Her ser vi Mona Duserud ved siden av påskekoret. Foto: Ragnar Duserud

GANGNES BIL OG DELER AS

Service • EU-kontroll • Reparasjon av person- og varebiler

Spesialist på Mercedes

Tlf. 69 82 61 60

Mørkfossvn. 157, 1860 Trøgstad

ole@gangnes1860.no

Mekonomen

Vi gjør BilLivet enklere

**Følger du
menighetene
i Indre Østfold?**

Du finner alle menighetene i Indre Østfold på Facebook. Søk på:

Den norske kirke i Eidsberg

Askim menighet

Spydeberg menighet

Trøgstad og Båstad menighet

Hobøl og Tomter menigheter

n

Her finner du mer informasjon

Vi håper å få holde kirkene åpne fremover, særlig i påskeuka, da dette er kirkens største høytid. Vi følger utviklingen med Covid-19, og er forberedt på at det kan komme noen endringer på kort varsel. Noen av gudstjenestene kan da bli gjort om til utegudstjenester eller «åpne kirker», hvor man kan tenne lys og bare få sitte ned og bare være i stillhet.

Følg med i gudstjenestelista i Smaalenene hver torsdag, eller på vår hjemmeside: www.kirken.no/indreostfold. Du kan også følge med på Facebook på «Den norske kirke i Indre Østfold».

Der er det også mange innspilte videoandakter og digitale gudstjenester som kan være et godt alternativ.

Vil du støtte Kime?

Vi håper du setter pris på å få Kime i din postkasse og vil støtte videre produksjon av magasinet ved å gi et bidrag med Vipps til nr. 651924.

Du kan få skattefritak for bidraget ditt dersom du gir minimum kr. 500,- per år. Da må du sende oss ditt navn og fødselsnummer på e-post eller via telefon. Tusen takk for alle gaver som gjør at vi kan lage Kime!

vipps
651924

Indre tanke

Utsikt til Mjøsa og Spydeberg kirke

«Såmmå åhen jeg er hen i væla, bære je ser Mjøsa». Dette er noe jeg ikke sjelden har hørt når folk har blitt klar over at jeg er fra Mjøsområdet. Jeg vet ikke om vi er mer hjemmekjære enn andre, men jeg har ikke hørt om liknende uttrykk andre steder i landet. Det er vel et snev av sannhet her. Denne hedemarkingen er i alle fall ganske hjemmekjær. Jeg har vokst opp på en gård med vid og fin utsikt over Mjøsa, nærmere bestemt på Nes på Hedemarken. Norges Toscana. Etter å ha bodd i Spydeberg i nesten 17 år, også her med fin og vid utsikt, så er Mjøsutsikta noe av det jeg savner aller mest. Og ja, Lyseren er fin, men det er ikke som å bade i Mjøsa.

Jeg tror mange har et sterkt forhold til sitt hjemsted. Vi har alle noen røtter, noen har flere, og noen har løse. Mange bor i byer eller bynære strøk, men også overalt ellers er det levende bygder der folk ønsker å bo og leve gode liv. Et viktig kjennetegn med de norske lokalsamfunnene, er at det mest sannsynlig er ei kirke der. Selv der man opplever at både skoler, lensmannskontor og nærbutikken blir nedlagt, så er kirka der.

Det er historiske grunner til at det finnes ei kirke på hvert et nes, og en gang i tida var dette en del av kongens styre. Mye er annerledes nå, men allikevel består kirkene. Det er svært sjelden kirker blir tatt ut av bruk. Det blir også i vår tid bygd nye kirker der nye lokalsamfunn oppstår. Kirken er i bunn og grunn lokal, og folk har et nært forhold til kirka si. Kirka er åsted for de store dagene i livet, gjennom generasjoner. Og kirkene bli fortsatt regnet med som viktige samarbeidspartnere og bidragsytere til et lokalsamfunn.

I disse sammenslåingstider er kirkene noe som består. Her i Indre Østfold har vi blitt til én stor kommune, og ett stort fellesråd. Den lokale identiteten blir allikevel ikke borte. Og her er kirkene og soknene viktige bærere av denne identiteten. Fellesrådsfunksjonen har blitt sentralisert, men det er soknene som er grunnenheten i Den norske kirke, og soknegrensene er akkurat de samme. Folk sokner fortsatt til samme kirke.

Noe av det som knytter meg til hjemstedet mitt, er kirka mi, Stavsjo kirke. Det er her jeg ble båret til dåpen, det var her jeg gikk til konfirmasjon, og det var her jeg ble ordinert til prest. Det var viktig for meg at jeg ble ordinert i kirka jeg var vokst opp i. Jeg har bodd mange år i Spydeberg, med utsikt rett til Spydeberg kirke, og har 11 år i Spydeberg menighetsråd, men jeg blir jo aldri spydeberging. «Heme», det er på Nes. Det betyr ikke at jeg ikke føler tilhørighet til Spydeberg og kirka her, for det er mulig å være engasjert der man er uten å miste båndet til der man kommer fra. På samme måte som jeg også synes det er stas å være halvt nordmøring, med aner i samme lille fjord som Ole Gunnar Solstjær (og nei, jeg er *ikke* Manchester United-supporter). Jeg ser ikke Mjøsa til daglig lenger, men synes utsikta til Spydeberg kirke også er ganske fin. Og så er jeg fornøyd med at 3-åringen min omtaler den som «kjærkja».

Marita Solberg Bjerke, leder i Spydeberg menighetsråd

Livets gang

1. november 2020 - 31. januar 2021

DØPTE

ASKIM KIRKE

Viljar Christoffersen
Håkon Bråthen Bøhle
Charlotte Alexandra Holt
Hansen
Annabelle Moseby

TRØGSTAD KIRKE

Sonja Volden Labråten
Emil Severin Mellegaard

BÅSTAD KIRKE

Matheo Johannessen Minge
Thale Strand
Elliot Strand
Floyd Angus Stokholm
Ravnlie
Julie Arneberg Strøm,
Holmenkollen kapell

SPYDEBERG KIRKE

Eva Viola Sørлие
Lydia Liverød, Sandefjord
kirke
Tiril Iren Dahl
Lea Thorud-Sundby Kjær
Emilia Larsen Kalhagen

HELI KIRKE

Per Lucas Paris Lauritzen

HOVIN KIRKE

Milian Lippestad Haaland

Alexandra Oline Wattum
Sander Wergeland-Dreessen
Morten Beretic Iversen

TOMTER KIRKE

Olivia Mia Marie Nordli
Hestetun
Falk Willumstad-Rønne

HOBØL KIRKE

Benjamin Nygård
Josefine Olsen Frantzen
Sofie Dorthea Solberg
Fillip Lynne-Haugom

EIDSBERG KIRKE

Julian Wiker Hensel

MYSEN KIRKE

Saga Antonsen

TRØMBORG KIRKE

Tor Odin Halvorsen
Lars André Lind
Mathias Larsen

VIGDE

20.11.2020, Eidsberg

Mona Gjessyngen og Jan
Bjerkli

28.12.2020, Eidsberg

Marita Gard og Michael
Indedal

DØDE

ASKIM

Ragnar Finn Valentin Østli
17.12.1942-27.10.2020
Lasse Neergaard Garseg
27.04.1966-28.10.2020
Beate Elisabet Engfelt
08.02.1934-05.11.2020
Bjørnar Helge Brendstuen
13.07.1954-06.11.2020
Britt Astrid Omdahl
Gundersen
29.01.1949-09.11.2020
Gunn Helen Askerud Foldøy
19.04.1955-15.11.2020
Svein Morris Gjerde
09.09.1948-16.11.2020
Anne-Lise Stenberg
Jakobsen
11.07.1944-19.11.2020
Karen Amalie Weflen
17.08.1933-22.11.2020
Jimmy Alexander Stokkebæk
19.10.1976-25.11.2020
Tove Margrethe Andersen
15.10.1943-06.12.2020
Rolf Aune
27.12.1947-09.12.2020
Thor-Åge Fredstad
10.05.1965-11.12.2020
Grethe Bjørkli
09.09.1945-11.12.2020
Vidar Berg
04.09.1962-12.12.2020

Solbjørg Helfrid Flugheim
16.04.1940-16.12.2020
Ingrid Aslaug Korseberg
28.04.1930-17.12.2020
Adine Elise Hermansen
17.11.1930-17.12.2020
Astrid Judith Førreisdahl
13.01.1926-18.12.2020
Johan Anton Graarud
23.04.1950-19.12.2020
Astrid Margot Marø Svenske
31.05.1946-21.12.2020
Lilly Beathe Oraug
02.10.1926-22.12.2020
Harald Otto Knudsen
22.12.1941-25.12.2020
Wenche Hermansen
16.02.1952-26.12.2020
Kai Edvind Holen
11.05.1948-27.12.2020
Tore Ingar Stensgård Hansen
12.07.1952-29.12.2020
Bjørg Marie Løkke
26.10.1933-29.12.2020
Signe Synnøve Stokkebæk
01.10.1930-30.12.2020
Olga Maria Haga
23.05.1926-04.01.2021
Gunnar Kristiansen
03.08.1931-05.01.2021
Kari Sollie
29.01.1951-05.01.2021
Greta Skaarud
26.05.1934-10.01.2021
Borghild Sofie Thue
19.04.1927-13.01.2021
Morten Evenby
15.05.1960-19.01.2021

Bestill abonnement på Kime!

Kjenner du noen som bor utenfor Indre Østfold som du tror vil ha glede av å få magasinet Kime i posten? Kanskje har du en venn som bodde i kommunen vår før, og som ville sette pris på å få vite at det går å abonnere? For kr. 300,- så vil man kunne få bladet tilsendt i posten 4 ganger i året.

**Bestillinger kan sendes til:
postmottak@iokf.no eller på
telefon 69 68 14 40.**

Gudlaug Drottning Bakjord
27.09.1926-20.01.2021
Kjell Petter Svanaasen
03.09.1938-21.01.2021
Reidun Edvina Salseng
27.10.1932-23.01.2021
Olav Kvisler
30.12.1944-24.01.2021
Britt Synøve Hoff
16.04.1940-24.01.2021
Anne-Marie Hofseter
21.07.1928_26.01.2021

SPYDEBERG

Thorleiv Magnussen
03.09.1931-09.11.2020.
Trygve Eugen Sølvberg
25.07.1928.-13.12.2020.
Astrid Mariane Moen
16.07.1934-18.12.2020.
Torill Pauline Wiberg
Amundsen
04.10.1947-19.12.2020.
Olav Magnus Skulberg
03.08.1930-15.01.2021.

HELI

Astrid Margareth Skjolden
15.01.1928-20.12.2020.

TOMTER

Ingrid Synnøve Langørgen
17.09.1936-02.11.2020.
Ingunn Olga Sund
25.10.1945-07.11.2020.
Liv Irene Olsen Fjellengen
05.11.1945-02.12.2020.
Arnodd Lindmo
18.05.1934-06.01.2021.

HOBØL

Ivar Edmund Kirkeby
16.10.1940-20.11.2020.
Niels Gunnar Jensen
17.12.1933-22.11.2020.
Odd Martin Riiser
08.03.1926-29.11.2020.
Arne Lien
03.08.1936-04.12.2020.
Svein Herman Grimsby
01.09.1942-29.12.2020.
Ruth Emilie Hansen
20.08.1936-01.01.2021.
Kjellaug Alise Ross
14.04.1944-13.01.2021.

TRØGSTAD

Daniel Skansen
20.07.1977-29.09.2020.
Frank Vidar Gjeterud
22.07.1957-06.11.2020.
Roy Hafstad
30.03.1966-06.11.2020.
Bjørn Helene Hansen
02.07.1929-18.11.2020.
Anne-Lise Nilsen
05.01.1936-22.11.2020.
Åsmund Jåvall
15.01.1950-29.11.2020.
Kjell Asbjørn Authen
14.01.1933-25.12.2020.
Hans Morten Hansen
20.06.1953-28.12.2020.
Raymond Ivar Nordhaug
02.06.1966-03.01.2021.
Esther Theoline Haugbro
30.01.1929-04.01.2021.
Harald Edvard Eriksen
30.12.1925-07.01.2021.

BÅSTAD

Sverre Fillip Myhrer
30.07.1936-03.11.2020.
Ole Christensen
01.04.1933-06.11.2020.
Kåre Randulf Ruud
01.03.1948-07.11.2020.
Berit Marie Bjerke
20.04.1946-07.11.2020.
Arne Myhrvold
19.07.1937-12.11.2020.
Julie Østby
16.01.1931-27.11.2020.
Eva Fritzie Jansen Bolstad
12.12.1936-28.11.2020.
Berit Wiig Svartrud
20.03.1945-29.11.2020.
Hans Jakob Skjenneberg
19.06.1923-26.12.2020.
Inger Mari Østbye
23.06.1925-18.01.2021.

EIDSBERG

Miriam Hagen Heen
24.01.1930-05.11.2020.
John Hallvard Brevik
11.02.1942-13.11.2020.
Kim Ivar Eriksen
19.04.1986-18.11.2020.
Asbjørn Vrangén
26.08.1934-26.11.2020.
Liv Fundingsrud
12.03.1930-28.11.2020.
Astrid Synnøve Buer
28.02.1932-05.12.2020.
Karl Erik Olsen
17.12.1947-28.12.2020.
Magnhild Thora Larsen
26.08.1929-28.12.2020

Astrid Sofie Eiebakke
30.10.1934-31.12.2020.

MYSEN

Bjørn Windahl
03.02.1948-21.11.2020.
Frits Linnerud
16.03.1934.-24.11.2020.
Berit Johannessen Granli
06.12.1957-13.12.2020.
Kirsti Bolstad
21.05.1954-14.12.2020.
Leif Pedersen
03.05.1933-25.12.2020.
Grete Kristin Øren
02.10.1953-26.12.2020.
Bjørn Gudny Strand
09.01.1943-31.12.2020.
Ingeleiv Marianna Sandem
03.01.1923-12.01.2021.
Solveig Borgny Strengen
14.03.1928-19.01.2021.

HÆRLAND

Ole Martin Ørken
16.11.1934-11.12.2020.
Berit Andersen
23.12.1947-29.12.2020.
Ragnar Nordby
05.12.1934-17.01.2021.

TRØMBORG

Rune Torstein Langbråten
08.04.1961-13.11.2020
Bjarne Anthon Ruud
10.11.1932-12.01.2021

Nytt om navn

Lars Andre

Bjørnstad er ansatt i en 80% stilling som kirketjener/kirkegårdsarbeider fra 1.1.2021.

Foreløpig jobber han mest i Eidsberg, men vil etter hvert jobbe mer i Hobøl/Tomter. Alle kirkegårdsarbeiderne inngår i en avdeling som arbeider tett sammen og hjelper hverandre ved behov. Lars Andre har arbeidet hos oss som vikar over en lengre periode, og vi er glade for at han sa ja til å jobbe hos oss fast. Lykke til og velkommen!

Lillian Ergo

startet 15. februar som sekretær ved kirkekontoret i full stilling. Hun avløser Unni Hauer som går av med tidligpensjon.

Arbeidsoppgavene hennes vil være fordelt mellom funksjonen som sekretær for prosten og med andre oppgaver på kontoret, som for eksempel regnskapsføring for menighetene, statistikkføring og oppfølging av gudstjenesteplanlegging. Publikum vil dessuten møte Lillian på telefonen og i resepsjonen på kirkekontoret. Velkommen, Lillian!

Bli med på live aksjonssending

Som en del av årets fasteaksjon, lager menighetene i Indre Østfold en live aksjonssending søndag 21. mars kl. 19.00-21.00. Det blir et morsomt show med ulikt innhold, hvor målet er å samle inn penger til Kirkens Nødhjelp på direkten. Du inviteres til å se på! Du finner sendingen på Facebooksiden "Den norske kirke i Indre Østfold". Det blir gøy! ■

Måtte drikke

For seksbarnsmoren Susan Miyambo (35) var rent vann kun en fjern drøm. Alt vannet hun trengte til mat, drikke og klesvask måtte hun hente i en skitten elv.

Tekst: Anette Torjusen, Kirkens Nødhjelp

Vi er i landsbyen Kasalaulo i Zambia, i et område hvor flere tusen flyktninger fra Kongo har søkt tilflukt. Her bor Susan sammen med de seks barna sine i et lite hus med strå på taket.

Tunge kanner

Med høner som flakser rundt bena hennes, et barn på armen og et som holder i skjortekanten, forteller hun om timelange gåturer for å hente vann før de fikk rent vann til landsbyen.

- Mangel på vann ga oss mange helseproblemer. Elva var vår

nærmeste vannkilde, og den var både skitten og full av bakterier. Vi var veldig ofte syke, forteller hun.

Alternativet var å gå langt med tunge kanner. Flere timer måtte hun bruke for å hente rent vann. Det var det ikke alltid tid til med seks barn å ta seg av. Derfor ble vannet fra elva ofte den enkleste løsningen. Vannet hun vasket klær i, drakk, badet barna i og lagde mat med. Vannet hun delte med dyr og insekter.

- Vi måtte gå store avstander for å komme til vannkilden, og det var vanskelig for familien min å få til det, forklarer hun.

Bli med og støtt Fasteaksjonen

Tekst: Solfrid Leinebø Seljås

Siden 1967 har Kirkens Nødhjelp og menigheter i Norge arrangert Fasteaksjonen før påske, og i dag er den Norges nest største dør-til-dør-aksjon etter TV-aksjonen. Bak aksjonen står

40 000 bøssebærere fra 1200 menigheter over hele Norge. Pengene som samles inn brukes til å redde liv og forandre liv over hele verden. I tillegg mobiliserer Fasteaksjonen mange tusen nordmenn i en beslutningspåvirkende kampanje for å endre årsakene til urettferdighet, nød og krig.

Forandre. For andre

I år må fasteaksjonen foregå digitalt. Årets tema er «Forandre. For andre.» Vanligvis ville årets konfirmanter kommet rundt til alle hus med plumbert innsamlingsbøsse, men dette kan vi ikke gjøre i år på grunn av smittesituasjonen rundt coronaviruset. Dette har skapt stor usikkerhet rundt gjennomføringen rundt årets fasteaksjon som arrangeres for 60.gang på rad. Hva betyr dette for deg som vil bidra til innsamlingen?

Utfordring til deg

Du utfordres på samme måte som tidligere år til å støtte Kirkens Nødhjelps arbeid for at flere millioner mennesker rundt i verden skal få rent vann. Dere gis flere muligheter for å kunne gi penger til fasteaksjonen, enten ved å sette inn penger på kontonummer: 1594.22.87493.

VIPPS/SMS til 2426.

Det anbefales å støtte fasteaksjonen! Les mer på www.fasteaksjonen.no/2021

VIKTIG VÆSKE: Susan Miyambo, 35, har seks barn og bor i Kasalaulo Village in Nchelenge, Luapula Province, Zambia.

Foto: Kirkens Nødhjelp

vaskevannet

Susen tar oss med inn i huset sitt der de er mange på liten plass. Litt av plassen er satt av til oppbevaring av fisk og den populære grønnsaken, kassava, som smaker nesten som en potet.

- Her ser du litt av inntekten min, smiler hun. For salg av både fisk og kassava gir ekstra penger til storfamilien.

Hun peker på de fargerike vannkannene som står ved matlagingsplassen.

- Nå trenger vi ikke lenger å gå langt for å hente vann. Takket være Kirkens Nødhjelp har vi fått rent vann i landsbyen. Det er vi så takknemlige for.

Tilgang til vann

Landsbyen, med sine 1753 innbyggere, er en av mange landsbyer som har fått tilgang til vann av Kirkens Nødhjelp. Våren 2018 bores vi en brønn. Det er viktig for oss at hele landsbyen får eierskap til vannsystemet vi bygger. Derfor samarbeider vi tett med våre lokale partnere og vanningeniører.

Innbyggerne er med på tilrettelegging

og velger en egen komite som vedlikeholder og har ansvar for vannforsyningen.

For Susan er det nå bare en kort tur bort til brønnen som er omringet av kanner klare til å fylles opp.

- Nå kan jeg gi familien min rent vann. Det er jeg så glad for.

Men selv om Susan ikke lenger er bekymret for å bli syk av skittent vann, har hun en annen stor bekymring. En bekymring hun deler med resten av verden: Covid-19.

- Jeg er redd for å bli smittet når mange av oss er samlet, og jeg frykter for barnas og mitt liv. Covid-19 er virkelig og utgjør en fare for oss alle.

Spesielt er hun bekymret for lange køer ved vannpumpa. For i landsbyen er det mange som setter pris på rent og trygt vann, og etterspørselen er derfor stor.

- Min oppfordring er at det bores enda flere brønner for å møte etterspørselen, slik at enda flere får tilgang til rent vann og vi kan ha god avstand for å unngå smitte. ■

Hvorfor bidrar du frivillig i kirka?

Navn: Sigrun Ryan Degnes

Alder: 70

Bosted: Mysen

Engasjement i frivillig arbeid har jeg hatt siden ungdomstiden. Å ta ansvar og stille meg til disposisjon var naturlig for meg. Først i skolelaget, så i søndagsskolen, i misjonsgruppe og i politikken. Mitt yrkesaktive liv var i hovedsak ved hovedkontoret til den frivillige organisasjonen Blå Kors Norge i Oslo. Jeg hadde ansvarsfulle stillinger der, så i de 26 årene jeg jobbet der, ble det ikke overskudd til frivillig arbeid her jeg bor. Pendlingen Mysen – Oslo, jobben og familien fylte hele min tid. Da jeg var 62 år, var jeg helt klar for å gå av med pensjon. Samtidig var jeg også klar på at jeg ønsket å engasjere meg i frivillig arbeid. Det var viktig for meg å

fylle dagene med god mening, og det var naturlig å vende blikket mot menigheten. På

nyåret for åtte år siden kom utfordringen. Fra menighetsrådet kom spørsmålet om jeg ville være med på å dra i gang et tiltak på dagtid, et sted for fellesskap og trivsel. Det viste seg å bli en fulltreffer. Trivselstreffet startet opp i mars 2013, og det ble arrangert treff annenhver mandag (unntatt juli måned) hele tiden fram til mars 2020. Da stengte Norge ned på grunn av koronaviruset, og Trivselstreffet har fortsatt vært satt på pause.

Hvert treff har hatt fra 60 til 90 gjester, eget tema, formiddagsmat og utlodning. Med alle restriksjoner har det ikke vært anledning til å starte en så stor aktivitet igjen ennå. Det har vært en stor velsignelse og glede å lede dette arbeidet. Tett opp mot 20 personer har stilt seg til disposisjon som frivillige til kjøkkentjeneste, handling, pynting og borddekking. Den samme gjengen har bidratt sterkt i å komme med programforslag. Vi har blitt et arbeidsfellesskap som deler ansvar og gleder. Alle får et eierskap og vi står sammen! Denne tjenesten er viktig for meg i mitt liv som pensjonist. Dette er en diakonal tjeneste med nestekjærlighet som perspektiv, og det gir god mening og innhold til dagene. Det gir stor glede å merke hvor populært Trivselstreffet er blitt, og hvor stor takknemlighet vi møter fra gjestene våre. En annen oppgave som jeg har hatt i menigheten i sju år, er å være en del av klokke teamet i Mysen. Å være klokker i gudstjenesten er en oppgave jeg har gått inn i med respekt og ærbødighet. Det gir meg også et verdifullt fellesskap å være en del av. Nå er den overskyggende utfordringen alle restriksjonene grunnet koronaviruset. Jeg savner fellesskapet i gudstjenesten, på Trivselstreffet, både med gjestene og de frivillige. Jeg håper at vaksinen kan hjelpe oss tilbake til mer normal aktivitet igjen. Foreløpig handler det om å følge smittevernsreglene og smøre seg med tålmodighet! ■

«Det er viktig for meg å fylle dagene med mening»

Nytt fra kirkelig fellesråd

Tekst: Bjørn Solberg,
leder Indre Østfold kirkelige fellesråd

Kirken i Indre Østfold sørget for at alle som ønsket det, kunne komme på gudstjeneste i julen. I de fleste kirkene var det mange «små» gudstjenester med 30-50 til stede, mens Spydeberg hadde en fin friluftsgudstjeneste på stadion. Alle skolene og barnehagene i kommunen fikk tilbud om gudstjenester, dette ble gjennomført fysisk i mindre grupper, og for noen digitalt. Kirken klarer altså å tilpasse seg situasjonen, og det er positivt at skolene tar imot tilbudet vårt.

Balanse i budsjettet

2021 startet med nye innstramminger; det føltes tøft. Og igjen må vi finne nye løsninger, vi må fortsette med digitale gudstjenester, kveldsbønn og andre samlinger; og så må vi prøve nå enkeltmennesker så godt det lar seg gjøre. En stor takk til arbeidsomme og kreative medarbeidere som står på!

Nå på nyåret er fellesrådet særlig opptatt av økonomien, naturlig nok. Resultatet for 2020 ser ut til å bli omtrent i balanse, og det er positivt. Det første året i en ny organisasjon er spennende; holder lønnsbudsjettet, hva med kostnadene for den digitale satsingen, er det utgifter ved sammenslåingen vi ikke forutså? Det ser altså ut til at det har gått «bra». Men budsjettet for 2021 er litt usikkert. Politikerne kuttet nemlig 1 million i forhold til rådmannens forslag, det hadde vi ikke forutsett. Fellesrådet aksepterer selvsagt at vi må se etter innsparingsmuligheter i en ny, større organisasjon, men administrasjonen vår er ikke stor, og å redusere antall kirkegårdsarbeidere vil raskt få uheldige konsekvenser. Så fellesrådet har som utgangspunkt at innsparingene ikke skal føre til nedbemanning.

Vedlikehold

Restaurerings- og vedlikeholdsarbeidene er godt i gang. De mest synlige resultatene ser vi i Hovin, der det i vinter gjennomføres malerarbeid inne, og i Eidsberg der våpenhuset er rehabilitert. Det har kommet nytt flomlysanlegg ved Tomter og Hobøl kirker og nytt alarm- og låssystem er i ferd med å bli installert. Akkurat det vil føre til sparte driftsutgifter. Og så regner vi med at de større arbeidene i Hobøl og Trøgstad kan komme i gang i løpet av året.

DÅPSSAKRISTIET: Våren 2020 ble det byttet utvendig panel på dåpssakristiet. Samtidig ble det utbedret en råteskade i veggene mot sør. Dører og vinduer ble flyttet ut og nye utførelser og lister ble montert innvendig. Det buede vinduet mot sør hadde råteskader og ble restaurert. Det ble laget nye dekorerte hjørnebord og knektene i taket ble laget nye.

TRØMBORG KIRKETÅRN OG TOALETTILBYGG:

Uoriginal panel mot nord ble fjernet og ny skulle monteres. Det viste seg og være gamle skjulte råteskader i reisverket under panelet. Denne var dessverre ikke utbedret da ny panel ble montert ved byggingen av toalettet. Det ble en stor jobb med utbedringen av råte i reisverket. I en liten periode begynte faktisk tårnet å bevege seg, men dette ble reddet av dyktige fagfolk.

Etter at reisverket var restaurert, ble ny panel spesialhøvlet slik at den ble lik det som hadde vært og var på tårnet. Det ble også byttet ut panel på toaletttilbygg slik at dette ble lik det originale. På toalett-tilbygget ble det også utbedret påbegynnende råte i bunnstokken, selv på dette nye bygget. Manglende lufting på tilbygget ble utbedret og nye riktige typer vindskyer ble montert. Toalett-tilbygget ser nå ut som det har stått der siden kirka ble bygget. I tårnet ble bunnstokken under hoveddøra i tårnet skiftet og nye hjørnekasser med originalt utseende ble høvlet og montert. Det ble isolert med treull (tidsriktig) opp til etasjeskiller hele veien. Nye kobberbeslag ble montert rundt utlegg.

Fikser fasaden

Det finnes 12 kirker i Indre Østfold, og de er gamle og trenger vedlikehold for å kunne fortsette å være de de er ment til å være: et Guds hus som samler mennesker i alle livsfaser. Trømborg kirke er blant kirkene som har fått et løft den siste tiden.

Foto: Jan Olav Løken

Tekst: Jan Olav Løken og Solveig Tjernæs Vormeland

KIRKETRAPPA: Ved forsøkt reparasjon av løse skiferplater på trapp viste det seg at trappa var så ødelagt at det ble bestemt å støpe ny trapp. Det meste av den gamle støpen gikk i oppløsning. Ny trapp ble fundamentert og støpt og varmekabler ble montert i denne. De gamle skiferplater skal brukes på nytt og det gamle rekkverket skal monteres bare det blir varmere i været. Det er støpt nytt fundament på siden av HC inngang, og det skal monteres ny håndløper over denne. Det er laget nye rister mellom rampe/trapp og vegg. Dette slik at det er riktig lufting mot treverk. Arbeidet i Trømborg kirke er utført av KM-bygg, Smådahl-Johansen og Indre Østfold elektro. Takk for profesjonelt arbeid. De gamle singelgangene er gjort smalere og det er etterfylt jord og lagt ferdigplen mot gammel plen. Ny singling er utført i singelgangene.

Trømborg kirke: Trømborg kirke er annekskirke til Eidsberg i Indre Østfold. På stedet sto en liten steinkirke fra middelalderen. I 1732 ble vestmuren revet, og våpenhuset ble utvidet til å forlenge skipet. Kirken var fortsatt for liten, og i 1878 var en ny tømmerkirke reist. Kirken ble revet, og steinene ble brukt til kirkegårdsmur. Døpefonten ble med til den nye kirken, altertavlen og prekestolen kom til Folkenborg museum. Den nye kirken er bygget etter tegninger av Hjalmar Welhaven, og den ble restaurert i 1954-55. Kirken har 250 sitteplasser.

Kilde: Wikipedia

SPYDEBERG

Skraper frem gammel bord

I forbindelse med at Hovin kirke blir malt innvendig, ble det avdekket under forberedelsene håndmalte border fra tidlig 1800-tall. Disse blir nå skrapet frem av profesjonelle malere og blir en del av kunstbilde i kirken. Malerne vil også tydeliggjøre borden ved å male opp igjen et mindre parti.

– spennende, flott og litt rart, sier prest Bård Haugstvedt (bildet) før han fortsetter:
– Jeg lurer på hvorfor de ved

forrige oppussing har malt over bordene med en kjedelig gråfarge?

Hovin kirke ble ferdigbygd for 300 år siden. Samtidig er det nærliggende å si at kirkestedet i disse dager er ganske omtrentlig akkurat 1000 år. Dette skal feires med jubileumsgudstjeneste med biskop Atle Sommerfelt tilstede 11. april. Følg med på Spydebergs facebookside for å se i hvilken form gudstjenesten blir. ■

LITURGIMUSIKK: Hvordan skal det lyde når menigheten synger «Kyrie eleison»? Det skal menighetene i Eidsberg finne ut av.

EIDSBERG

Si din mening

I løpet av våren 2021 skal menighetene i Eidsberg få en ny lokal grunnordning – det vil si en ny fast ordning for hvordan gudstjenesten i våre kirker foregår. Et av de store valgene som må tas i den forbindelse er hvilken liturgisk musikk som skal brukes i gudstjenesten: Hvordan skal det lyde når menigheten synger «Kyrie eleison», «Ære være Gud i det høyeste» og «hellig, hellig, hellig»?

Det vil vi gjerne høre din mening om!

De siste årene har det vært stor variasjon landet over når det gjelder hvilken musikk som er brukt. Men fra i år vil det være tre hovedserier som menigheten kan velge mellom – med noe nytt og noe gammelt. På kirken.no/eidsberg kan du få høre hvordan de forskjellige alternativene høres ut, og du kan gi din tilbakemelding på hva du håper at menighetene vil bruke. Gudstjenesteutvalget og menighetsrådet vil så ta med deres innspill i det videre arbeidet mot en ny ordning for gudstjenestene i Mysen, Eidsberg, Hærland og Trømborg.

Ta gjerne kontakt med Magnus Grøvle Vesteraas (sokneprest) eller Leif Ingvald Skaug (organist) om du har flere innspill. ■

INDRE ØSTFOLD

Trenger du noen å snakke med?

Ansatte i kirken er tilgjengelig for en prat når du trenger det. Vi har taushetsplikt, enten du vil ringe, chatte eller ha en videosamtale. Ingenting er for lite eller for stort å snakke om. Det er rom for deg, ditt liv og dine spørsmål.

Iblant er det godt å senke tempoet og prate med noen. I kirken kan du dele, spørre, undre, klage, gråte eller le. Du kan komme med det du er opptatt av. Det er plass til hele livet, slik det er. Du kan dele personlige ting, tanker om tvil og tro, eller bare snakke litt.

Ta kontakt med kirkekontoret, så vil du få kontakt med en prest, kateket eller diakon som du kan få snakke med, for en – tre samtaler alt etter behov. Vi kan også hjelpe deg videre inn i sorggrupper, sorgforum eller andre kristne fellesskap der du kan bli kjent med andre.

Indre Østfold kirkekontor kan nås på tlf. 69 68 14 40 på hverdager fra kl 10-14, eller ved å sende en mail til postmottak@iokf.no, så formidles det kontakt videre til rette vedkommende. Les mer om kirkens lokale tilbud på www.kirken.no/indreostfold.

Dersom du kjenner at du må snakke med noen raskt, så kan du ringe til Kirkens SOS som har døgnvakt på tlf 22 40 00 40. Der kan alle ta kontakt, uavhengig av tro eller tema som du ønsker å snakke om. Du vil møte et medmenneske i den andre enden som vil lytte til deg. Les mer om Kirkens SOS sitt tilbud på: www.kirkens-sos.no. ■

EIDSBERG

FØR OG ETTER: I våpenhuset i Eidsberg er veggene nykalket.

Våpenhuset ble frisket opp

Våpenhuset i Eidsberg kirke skulle vaskes ned, og veggene skulle kalkes på nytt. Etter at malingsfjerning var benyttet på mange gamle og feil type malingslag, kom vi til slutt ned til det som var middelaldermur. Under nedvasking av vegger viste det seg at det store vinduet samt alle dører hadde klebersteins omramming. Det ble bestemt at vi skulle forsøke å vaske frem denne omrammingen igjen, noe som ble en nitidig jobb, men ga et utrolig flott resultat når det ble ferdig. Lysekroner ble nedmontert og kontrollert. Oppe på utspring ble det også funnet rester av gammel belysning, denne ble skiftet ut med nye LED lister som nå gir et nydelig inntrykk av rommet når dette er belyst. Golvet er vasket og det er mettet med en såpe og oljeblanding som gjør at fargene i terrakottaen igjen kommer frem. Engelen i taket ble igjen montert tilbake renere enn den har vært på mange år. Denne er rengjort og behandlet etter alle kunstens regler og ser nå nesten ny ut. I slutten av januar ble det montert ny HC rampe med tilhørende nytt rekkverk. Arbeidene i Eidsberg kirke ble utført av: Malermester Studsrud, Haugerud og Vikeby og Indre Østfold elektro. Takk for profesjonelt arbeid. ■

Bønnekrukka

for Hobøl, Eidsberg, Askim,
Trøgstad og Spydeberg.

Vi takker Gud og ber om velsignelse:
For barn og ungdom i Indre Østfold
For skolene og barnehagene i Indre Østfold
For konfirmantene og deres familier
For alle sykehjem i Indre Østfold

For dåpsbarn og brudepar
For babysang-grupper
For knøttekor og småbarnssang-grupper
For barnegospel, jentekor eller andre sanggrupper
For KRIK eller andre ungdomsgrupper
For alle gudstjenester og kristelige møter
For ansatte og frivillige medarbeidere i kirkene
For Menighetsråd og Kirkelig fellesråd
For påskehøytiden

For alle som er syke og sørgende
For alle som er engstelige for Covid-19
For vaksineringsprogrammet
For mer raushet i samfunnet for andres meninger
For alle som kjenner på usikkerhet for fremtiden

Velsign oss Gud Fader,
Velsign oss Guds Sønn,
Velsign oss, Guds Hellige Ånd. Amen.

Ditt lokale gravferdsbyrå

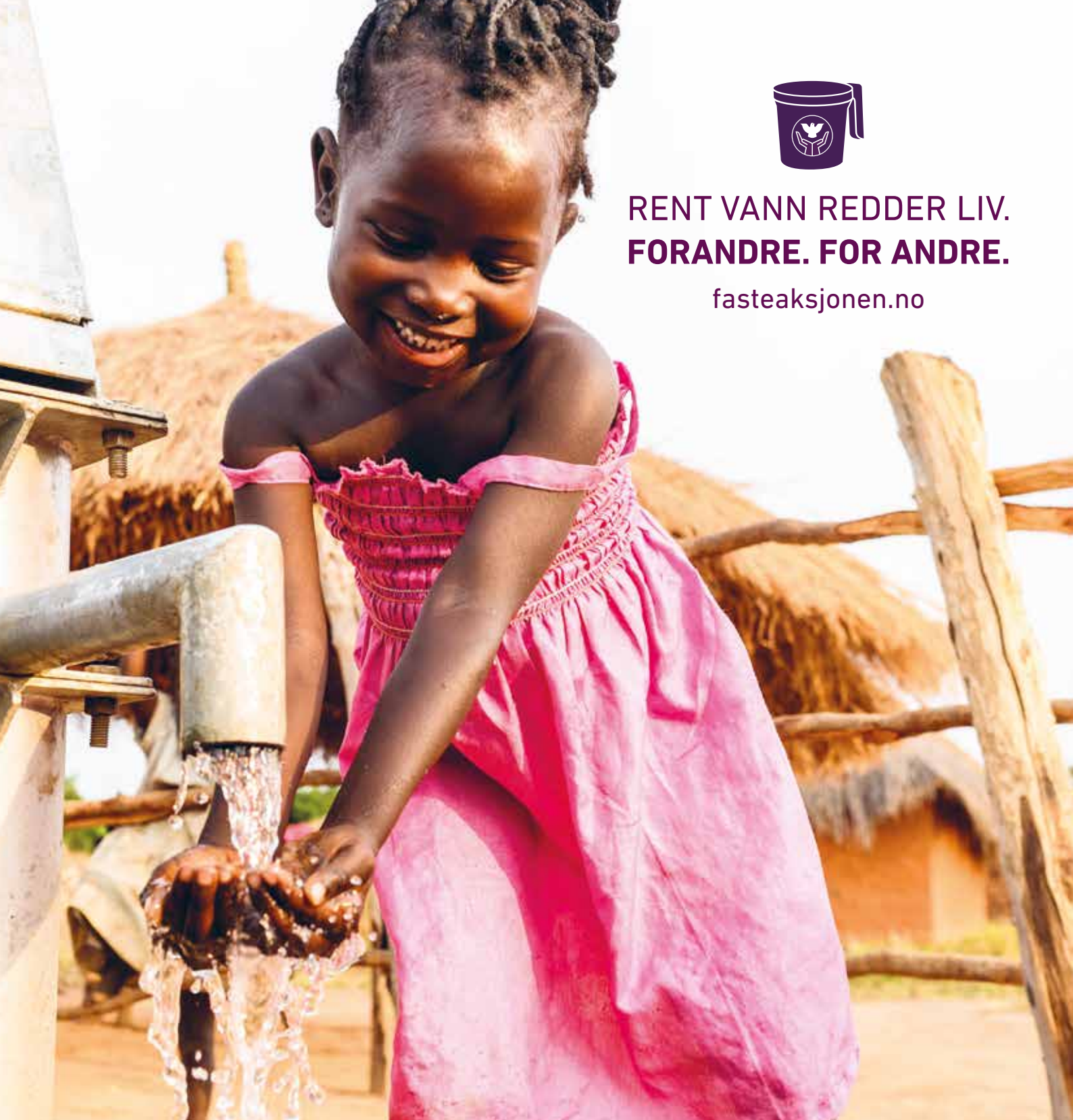
H
HEDER

**GARDER
BEGRAVELSESBYRÅ
SPYDEBERG OG HOBØL**

Avdelingsleder: Gro Siewartz Gihlemoen
Stasjonsgata 42
garder.bgr.no

69 83 89 00 – hele døgnet

RENT VANN REDDER LIV.
FOR ANDRE. FOR ANDRE.

fasteaksjonen.no

ÅRETS FASTEAKSJON ER IKKE AVLYST!

I år rigges det for fysiske og digitale bøsser i landets mange menigheter. Behovene er større enn noen gang. Bli med å bidra!

Vipps valgfritt beløp til **2426**

SMS VANN til **2426** (250,-)

Eller gi på konto **1594 22 87493**

KIRKENS NØDHJELP
actalliance